

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-16C/13/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7012200994
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Sinčáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2026:7012200994.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Zuzanou Sinčákovou v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX a 2/ C. B., nar. XX.X.XXXX, za účasti intervenienta D. B., nar. XX.X.XXXX, všetci bytom E. X, F., zast. A. G. A., advokátkou so sídlom Rooseveltova 6, Košice proti žalovanému: H. I. J., nar. XX.X.XXXX, bytom D. K. L. XX, D. o neexistenciu záložného práva a záväzkov z notárskej zápisnice

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaný má voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50% s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali určenia, že notárska zápisnica N 175/98, Nz 175/98 zo dňa 23.10.1998 je neplatná a nezákonná, záložné právo z nej neexistuje a záväzky z nej neexistujú voči žalobcom.

2. Žalobu odôvodnili žalobcovia tým, že notárka A. E. F. spísala notársku zápisnicu N 175/98, Nz 175/98, ktorá bola spísaná s obchodnou spoločnosťou BVS spol. s r.o. Sokolany, zastúpenou žalobcom 1/ A. B. ako jediným spoločníkom. Notárka sa jednoznačne a zrozumiteľne vyjadrila, že dlžníkom a povinnou osobou je obchodná spoločnosť BVS spol. s r.o.. Žalobcovia žalobu podali z dôvodu naliehavého právneho záujmu úmyselného poškodzovania zákonných práv občanov, úmyselne bol voči ním spáchaný podvod na základe sfalšovaných listín a bola im spôsobená škoda 800.000,-eur neoprávnenou a nezákonnou dobrovoľnou dražbou. Žalovaný zneužil niekoľkoročné súdne spory, ktoré úmyselne manipuloval, nezákonne ovplyvnil a podvodom si vymyslel, že žalobca 1/ je dlžníkom z notárskej zápisnice. Žalovaný neexistujúcu pohľadávku postúpil na D. A. a nezákonným spôsobom dal zapísať do listov vlastníctva (ďalej len „LV“) č. 3674 a č.14414: zmluva o zriadení záložného práva, zmluva o pôžičke podľa notárskej zápisnice N 175/98, Nz 175/98 zo dňa 23.10.1998, oznámenie o začatí výkonu záložného práva v jeho prospech a oznámenie o dobrovoľnej dražbe BVS č. 153/13-2010 zo dňa 9.1.2013. Nezákonné zápisy boli vykonané Správou katastra Košice. Žalovaný a spol. presadili, že v rozpore s notárskou zápisnicou N 175/98 žalobca 1/ spísal notársku zápisnicu ako súkromná osoba a nie ako konateľ, v rozpore s dokumentom, ktorý vydala notárka. Sudcovia túto skutočnosť ignorovali a pokračovali v zločineckých aktivitách a vo vydieraní na základe exekúcie Er 60/2001. Exekúcia sa viedla 9 rokov aj voči žalobkyni 2/, ktorá vôbec nebola účastná notárskej zápisnice. Záložné právo v prospech spoločnosti BVS s.r.o spísané na základe notárskej zápisnice N 175/98 zo zákona zaniklo v roku 2002, ale žalobcovia boli justičným terorizmom vydieraní 20 rokov. Žalovaný si doteraz neuplatnil dlžobu, ak existuje, ale tá neexistuje voči spoločnosti BVS spol. s.r.o.

3. Žaloba pôvodne smerovala voči notárke JUDr. Melánii Košovej ako žalovanej 1/, I. J. ako žalovanému 2/, D. A. ako žalovanému 3/, Správe katastra Košice ako žalovanému 4/ a BVS, spoločnosť s r.o. ako žalovanému 5/. V priebehu konania zomrel žalovaný 3/ D. A. a uznesením zo dňa 23.6.2023 súd rozhodol o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami menovaného E. A., M. A. a E. B. E.. Predmetným uznesením súd tiež zastavil konanie voči žalovanému 5/ BVS, spoločnosť s r.o., pretože tento zanikol bez právneho nástupcu.

4. Na základe späťvzatia žaloby voči žalovaným E. A., M. A. a E. B. E. súd uznesením zo dňa 23.5.2024 konanie voči nim zastavil.

5. Rozsudkom zo dňa 27.6.2024 súd zamietol žalobu (výrok I), vo vzťahu medzi žalobcami 1/ a 2/ a žalovanými 1/ a 3/ žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal (výrok II) a uložil žalobcom 1/ a 2/ povinnosť nahradiť žalovanému 2/ trovy konania v rozsahu 100% (výrok III).

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd rozsudkom zo dňa 30.9.2025 potvrdil rozsudok tunajšieho súdu v časti výroku I., ktorým súd zamietol žalobu voči všetkým žalovaným o určenie neplatnosti a nezákonnosti notárskej zápisnice a zamietol žalobu o určenie neexistencie záložného práva a záväzkov z notárskej zápisnice proti žalovaným 1/ a 3/ a vo výroku II., ktorým vo vzťahu medzi žalobcami a žalovanými 1/ a 3/ žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd zrušil rozsudok tunajšieho súdu vo výroku I., ktorým súd zamietol žalobu o určenie neexistencie záložného práva a záväzkov z notárskej zápisnice proti žalovanému 2/ a vo výroku III. o náhrade trov konania medzi žalobcami 1/ a 2/ a žalovaným 2/ a v rozsahu zrušenia vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo vzťahu medzi žalobcami 1/, 2/, intervenientom a žalovanými 1/ a 3/ stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Predmetom sporu po vrátení veci súdu prvej inštancie ostal nárok žalobcov o určenie neexistencie záložného práva z notárskej zápisnice a záväzkov z nej voči žalobcom proti pôvodne žalovanému 2/ H. I. J., teraz označený len ako žalovaný.

8. K uvedenému nároku odvolací súd uviedol, že tunajší súd dospel k predčasnemu a tým aj nesprávnemu záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie u žalovaného (pôvodne žalovaný 2/). Keďže žalobcovia sa domáhajú určenia, že záložné právo vyplývajúce z notárskej zápisnice nie je a tiež, že záväzky z nej vyplývajúce nie sú voči žalobcom, bolo potrebné posúdiť, kto je nositeľom práv a povinností zo zmluvy o pôžičke a zo zmluvy o zriadení záložného práva. Žalovaný bol účastníkom oboch právnych úkonov - záložnej zmluvy aj zmluvy o pôžičke. Úvaha tunajšieho súdu, že nespornou skutočnosťou bolo uzavretie platnej zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorou žalovaný v roku 2010 postúpil pohľadávku z predmetného právneho úkonu (zmluvy o pôžičke) na D. A., je nesprávna, s poukazom na opakované tvrdenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo strany žalobcov v priebehu konania. Súd mal posudzovať ne/platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, od posúdenia ktorej závisí vyriešenie otázky vecnej legitímácie. Súd sa vôbec nezaoberal otázkou, či postúpenie pohľadávky bolo dlžníkom oznámené postupcom alebo či sa dlžníci o postúpení pohľadávky dozvedeli od postupníka, ktorý im skutočnosť postúpenia pohľadávky preukázal. Súd v konaní neskúmal (nevyhodnotil predložené dôkazy), či došlo k oznámeniu postúpenia pohľadávky žalobcom 1/ a 2/, ak áno kto bol oznamovateľ. Poukázal na to, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá vecnú legitímáciu postupníka v súdnom konaní. Odvolací súd uložil tunajšiemu súdu povinnosť skúmať pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, vychádzajúc z toho, či zo strany postupcu došlo voči dlžníkovi k relevantnému oznámeniu postúpenia pohľadávky a následne v závislosti od uvedeného sa vysporiadať s námietkami žalobcov o ne/platnosti postúpenia.

9. Pôvodne žalovaná 1/ JUDr. Melánia Košová, notárka vo vyjadrení k žalobe uviedla, že v bode VI. notárskej zápisnice je síce uvedený A. B., ktorý bol fyzicky prítomný pri spisovaní listiny, avšak vyhlásenie uskutočnil a konal v mene spoločnosti BVS, spoločnosť s r.o. ako jej jediný spoločník, čo vyplýva zo záhlavia notárskej zápisnice.

10. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe navrhol žalobu zamietnuť. Uviedol, že už zo samotného označenia dlžníka v notárskej zápisnici je zrejmé, že dlžníkom je A. B. ako fyzická osoba, pretože je pri jeho mene uvedené rodné číslo a bydlisko. Ďalší údaj označujúci A. B. za spoločníka obchodnej spoločnosti BVS s.r.o. slúži len na podrobnejšiu identifikáciu dlžníka a nemá za následok nejasnosť a neurčitost

dĺžníka. Nie je pravda, že podľa vôle účastníkov zmluvy o pôžičke povinným bola spoločnosť BVS s.r.o.. Povinným mal byť jednoznačne žalobca 1/ ako fyzická osoba, na čom žalovaný výslovne trval. Pokiaľ by mala byť povinným spoločnosť BVS, spol. s.r.o., bol by notárkou ako dĺžník a povinná osoba výslovne uvedené: BVS, spol. s r.o., so sídlom ..., IČO....., zapísaná v obchodnom registri, v mene ktorej koná A. B.. Žalovaný by notársku zápisnicu s povinným BVS s.r.o. nepodpísal, pretože peňažné prostriedky požičal žalobcovi 1/ ako fyzickej osobe. Žalovaný vzniesol námietku právoplatne rozhodnutej veci, pretože o totožnej veci medzi tými istými účastníkmi už konal a rozhodoval Okresný súd Košice II pod sp.zn. 31C/112/2009.

11. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a ustálil tento skutkový stav:

12. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp.zn. 31C/112/2019 vyplýva, že predmetom uvedeného konania bol totožný nárok ako v tomto spore, avšak meritórne vo veci nebolo rozhodnuté. Došlo k zastaveniu konania na základe späťvzatia žaloby žalobcami. Neexistuje teda prekážka právoplatne rozhodnutej veci.

13. Notárskou zápisnicou č. N 175/98, Nz 175/98 zo dňa 23.10.1998 bolo osvedčené uzavretie zmluvy o pôžičke a vyhlásenie povinnej osoby v zmysle § 41 ods.2 zákona č. 233/1995 Z.z.. Podľa znenia notárskej zápisnice sa pred konajúcu notárku dostavili žalovaný ako veriteľ a oprávnená osoba a A. B., r.č. XXXXXX/XXXX, bytom F., E. X - jediný spoločník obchodnej spoločnosti BVS s.r.o. Sokoľany 117/A ako dĺžník a povinná osoba. Žalovaný vyhlásil, že predmetom zmluvy je pôžička finančných prostriedkov, na základe ktorej veriteľ - oprávnená osoba požičiava dĺžníkovi - povinnej osobe finančnú čiastku vo výške 1 150 000,-Sk za podmienok uvedených v predmetnej zmluve. V čl.VI A. B. ako povinná osoba - dĺžník vyhlásil, že súhlasí s tým, aby notárska zápisnica bola podkladom pre exekučné konanie v zmysle ust. § 274 ods. OSP a § 41 zákona č. 233/1995 Z.z., ak nebudú dodržané podmienky uvedené v zmluve. V prípade ak v stanovenom termíne nebude uhradená zapožičaná suma, ručí za tento záväzok nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXX. Ako účastníci sú uvedení žalovaný a žalobca 1/.

14. Zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 26.10.1998 uzavretou medzi žalovaným ako veriteľom a BVS s.r.o. ako dĺžníkom došlo k zriadeniu záložného práva na zabezpečenie pohľadávky veriteľa vyplývajúcej zo zmluvy o pôžičke spísanej vo forme notárskej zápisnice č. N 175/98, Nz 175/98 zo dňa 23.10.1998 medzi veriteľom a dĺžníkom. Záložné právo v prospech veriteľa sa zriaďuje na nehnuteľnostiach, ktoré sú majetkom dĺžníka vedených v KN na LV č. XXXX. Zmluva je podpísaná žalovaným a BVS s.r.o v zastúpení žalobcom 1/.

15. Podľa potvrdenky a príjmového pokladničného dokladu zo dňa 23.10.1998 prijala spoločnosť BVS, spol. s r.o. od žalovaného sumu 800.000,-Sk titulom pôžičky, N 175/98, Nz 175/1998. Pripísanie sumy 800.000,-Sk na účet spoločnosti dňa 23.10.1998 potvrdzuje aj výpis z pokladničných operácií BVS, spol. s.r.o.

16. V písomnom vyjadrení zo dňa 3.6.2010 notárka JUDr. Melánia Košová uviedla, že notárska zápisnica sp.zn. N 175/98 bola dňa 23.10.1998 spísaná s obchodnou spoločnosťou BVS s.r.o., Sokoľany, zastúpenou žalobcom 1/ ako jej jediným spoločníkom a v čase spísania tejto notárskej zápisnice nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, kat. územie F. - A. boli vlastníctvom spoločnosti BVS s.r.o.

17. Podľa výdavkového pokladničného dokladu zo dňa 11.12.1998 zaplatil žalobca žalovanému titulom splátky za november 1998, pôžička z októbra 1998 sumu 25.000,-Sk. Z ďalších, žalobcom predložených výdavkových pokladničných dokladov vyplýva úhrada splátok pôžičky žalobcom 1/ žalovanému za mesiace október a november 1998 vo výške 50.000,-Sk a platenie časti pôžičiek v sumách 200.000,-Sk (28.12.1998), 27.000,-Sk (30.12.1998), 25.000,-Sk (30.12.1998), 300.000,-Sk (19.1.1999), 25.000,-Sk (24.5.1999) a 30.000,-Sk (8.6.1999). Dňa 9.4.1999 bola žalovanému vyplatená suma 97.500,-Sk (36.500,-Sk za január 1999, 36.500,-Sk za február 1999 a 24.500,-Sk za marec 1999), titulom oboch pôžičiek.

18. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 5.5.2010 postúpil žalovaný pohľadávku voči žalobcovi na základe notárskej zápisnice N 175/998, Nz 175/98 zo dňa 23.10.1998 na postupníka D. A.. Postupca oznámením zo dňa 6.5.2010 oznámil žalobcovi 1/ postúpenie predmetnej pohľadávky.

19. Dňa 16.3.2001 bolo začaté voči žalobcovi 1/ exekučné konanie na podklade exekučného titulu na peňažné plnenie – notárskej zápisnice N 175/98, Nz 175/98 pre vymoženie pohľadávky 1.150.000,- Sk a prísl. (Er 60/2001, Ex 504/2000, JUDr. Svätoslav Mruškovič). Dňa 21.2.2008 vydal súdny exekútor upovedomenie o začatí exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnostiach nezapísaných v katastri nehnuteľnosti (Ex 0065/2007, JUDr. Peter Molnár), ktoré bolo doručované aj žalobkyni 2/ ako manželke povinného. Opakované námietky žalobcov proti exekúcii boli zamietnuté, rovnako ako návrh na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú. K zastaveniu exekúcie došlo dňa 15.8.2009, z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalobcu 1/.

20. Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp.zn. 20C/132/2013 zo dňa 29.9.2021, v spojení s opravným uznesením zo dňa 30.9.2021 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 1.2.2023 sp.zn. 11Co 52/2021 bolo určené, že dražba v zmysle zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách osvedčená notárskou zápisnicou N 232/2013 zo dňa 19.2.2013, ktorou D. A. vydražil nehnuteľnosti v kat. území Južné mesto, zapísané na LV č. XXXXX M. L. XXXX je neplatná. Súd dospel k záveru, že dražba bola vykonaná podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, podľa ktorého prebiehať nemala, a preto je neplatná. Súd sa nezaoberal ďalšími dôvodmi (ne)platnosti zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva ani premlčaním výkonu záložného práva.

21. Z výpisu z Obchodného registra Mestského súdu Košice súd zistil, že obchodná spoločnosť BVS, spol. s r.o. existovala v čase od 20.1.1998 do 15.1.2008. Žalobca 1/ bol jej výlučným spoločníkom a konateľom od jej vzniku do 4.3.2004.

22. Podľa výpisu z LV č. XXXX M. L. XXXXX pre kat. územie Južné mesto je intervenient výlučným vlastníkom tam zapísaných nehnuteľností – pozemkov a stavieb. Ako ťarcha je uvedené aj vecné bremeno: právo doživotného bývania v prospech žalobcov 1/ a 2/ a Zmluva o zriadení záložného práva k zmluve o pôžičke podľa notárskej zápisnice N 175/98, Nz 175/98 zo dňa 23.10.1998 v prospech A. D., Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 5.5.2010, Z-6972/10 – 1730/2010 (Rozhodnutie Okresného úradu Košice, katastrálny odbor o oprave chyby v kat.operáte).

23. Žalobcovia v konaní tvrdili, že existuje naliehavý právny záujem na požadovanom určení z dôvodu, že 20 - 25 rokov je spochybňované, kto je účastníkom dohody, ktorá je súčasťou notárskej zápisnice zo dňa 23.10.1998. Účastníkom notárskej zápisnice bola spoločnosť BVS, s.r.o., žalobca 1/ za ňu konal ako konateľ, avšak aj súdmi bolo mnohokrát konštatované, že účastníkom je žalobca 1/ ako fyzická osoba. Na podklade toho boli vedené voči žalobcom rôzne konania. Chcú, aby súd potvrdil, že účastníkom notárskej zápisnice bola spoločnosť BVS s.r.o. V uvedenom období bol žalobca 1/ jediným konateľom spoločnosti BVS, s.r.o. a predmetná právnická osoba vlastnila založenú nehnuteľnosť. Z notárskej zápisnice sa neoprávnene urobil exekučný titul. Sudcovia Okresného súdu Košice I spochybňovali zápisnicu, voči žalobcovi 1/ bola vedená exekúcia a následne trestné stíhanie. Pre uvedené konania chce žalovať Slovenskú republiku na Európskom súde pre ľudské práva. Boli štátom, súdmi dlhodobo vydieraný o 12 miliónov korún. Žalobca 1/ bol exekučne vydieraný 20 rokov a jeho manželka – žalobkyňa 2/ 9 rokov. Exekúcia bola zastavená až na základe osobného bankrotu žalobcu 1/. Bola taktiež nedôvodne vedená dražba nehnuteľnosti, kde majú žalobcovia doživotné právo bývania. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení odôvodňovali žalobcovia tiež tým, že ešte v roku 2013 bol žalobca 1/ D. A. vyzývaný na opustenie nehnuteľnosti. Nároky z notárskej zápisnice nemožno vymáhať, pretože zmluva o pôžičke zanikla uplynutím času v roku 2008, ako aj úhradou a záložné právo nie je možné vykonávať, pretože právo bolo možné uplatniť najneskôr do konca roka 2002. Záložné právo zaniklo dňa 31.12.2002. Záložné právo vzniklo a bolo vykonávané podvodom a došlo aj k neoprávnenému vykonaniu dobrovoľnej dražby. K postúpeniu pohľadávky zo žalovaného na D. A. došlo takisto podvodne, bez súhlasu súdu.

24. Po vrátení veci odvolacím súdom sa pri zostávajúcom nároku - určení neexistencie záložného práva a záväzkov z notárskej zápisnice N 175/1998 voči žalobcom 1/ a 2/ tunajší súd mal zamerať na posúdenie pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, s čím súvisí posúdenie (ne)platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 5.5.2010 z pôvodného veriteľa – žalovaného (postupcu) na D. A. (postupníka).

25. Podľa § 524 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. V zmysle § 526 ods.2 Občianskeho zákonníka ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

27. Žalobcovia od počiatku tvrdili, že dlžníkom zo zmluvy o pôžičke písanej formou notárskej zápisnice dňa 23.10.1998 nebol žalobca 1/, ale obchodná spoločnosť BVS, spol. s r.o.. Uvedenému nasvedčuje dôkaz predložený žalobcami dňa 12.3.2026 - potvrdenka a príjmový pokladničný doklad zo dňa 23.10.1998 o prijatí sumy 800.000,-Sk spoločnosťou BVS, spol. s r.o. od žalovaného titulom pôžičky, N 175/98, Nz 175/1998, ako aj výpis z pokladničných operácií BVS, spol. s r.o. k 23.10.1998.

28. Uvedený záver ale nemožno jednoznačne prijať s poukazom na následné tvrdenia žalobcu 1/ o uhradení pôžičky, ktoré podporoval dokladmi o platení splátok, kde je na výdavkových dokladoch uvedený ako platiteľ žalobca 1/ (teda nie spoločnosť BVS, spol. s r.o.).

29. Ak dlžníkom zo vzťahu založeného dňa 23.10.1998 bola spoločnosť BVS, spol. s r.o. (vychádzajúc z vyjadrenia notárky, ktorá spísala notársku zápisnicu, ako aj poukázania sumy 800.000,-Sk na účet obchodnej spoločnosti), z listín predložených v súdnom konaní nevyplýva, že by bolo dlžníkovi – spoločnosti BVS, spol. s r.o. žalovaným (postupcom) oznámené postúpenie pohľadávky zo žalovaného na postupníka D. A.. Postúpenie pohľadávky oznamoval postupca žalobcovi 1/ listom zo dňa 6.5.2010. Žalobca 1/ už v tomto čase nebol konateľom, a teda štatutárnym zástupcom spoločnosti BVS, spol. s r.o. Z uvedených dôvodov súd pristúpil k posudzovaniu (ne)platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 5.5.2010.

30. Žalobcovia tvrdili neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok z dvoch dôvodov: úhrada pohľadávky pred jej postúpením a premlčanie výkonu záložného práva.

31. Zánik pohľadávky z dôvodu jej úhrady pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky preukazovali žalobcovia výdavkovými pokladničnými dokladmi (č.l. 750-753 spisu). Ani na jednom z uvedených výdavkových dokladov však nie je ako platiteľ uvedená spoločnosť BVS, spol. s r.o., ktorá podľa tvrdenia žalobcov mala byť dlžníkom zo zmluvy o pôžičke z 23.10.1998. Úhrady boli vykonávané samotným žalobcom 1/ a len na jednom z nich (na výdavkovom doklade z 11.12.1998, č.l. 750) je jednoznačne uvedený účel platby z uvedenej zmluvy o pôžičke – splátka pôžičky z októbra 1998. Žiaden iný doklad nepreukazuje úhradu splátok predmetnej pôžičky, keďže splátky nie sú špecifikované vo výdavkových pokladničných dokladoch, pričom samotný žalobca 1/ uvádzal, že medzi ním resp. BVS, spol. s r.o. a žalovaným boli uzavreté dve pôžičky. Úhradu sumy pôžičky nemožno vyvodit' ani z čestného vyhlásenia žalobcu 1/ (č.l. 754), pretože ide len o jeho vyjadrenie, bez podloženia dôkazmi to preukazujúcimi (čo platí aj pre jednostranný zápočet splátok žalobcom 1/, č.l. 802), a úhrada nevyplýva ani z čestného vyhlásenia N. J. (č.l. 753), pretože toto obsahuje odovzdanie len časti dlžnej sumy (90.000,-Sk) a tiež nie je preukázaný dôvod poskytnutého plnenia. Úhradu celého dlhu nedokladuje ani čestné vyhlásenie žalobcu 1/ o odmene z mandátnej zmluvy a jej úhrade dňa 27.4.2001, pretože len z uvedeného nie je možné uzavrieť, že z dôvodu vyplatenia provízie žalovaným žalobcovi 1/ v uvedenom čase neexistoval dlh BVS, spol. s r.o. voči žalovanému z pôžičky zo dňa 23.10.1998. Úhradu dlhu, a teda zánik pohľadávky pred jej postúpením na D. A. súd nemá za preukázané.

32. K tvrdeniu žalobcov o zániku záložného práva z dôvodu premlčania výkonu záložného práva súd uvádza, že vznesenie námietky premlčania po uplynutí premlčacej doby nespôsobuje zánik práva, ale iba zánik právneho nároku, ktorý sa na toto právo viaže. Zánik nároku potom spôsobuje zánik možnosti domáhať sa splnenia povinnosti oprávneným voči povinnému proti jeho vôli. Ak by povinný súhlasil s plnením po uplynutí premlčacej doby, z dôvodu existencie subjektívneho práva aj po uplynutí premlčacej doby, by takéto plnenie bolo možné a nezaložilo by na strane oprávneného vznik bezdôvodného obohatenia. Z tohto dôvodu zákonodarca nemohol v ust. § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka spájať premlčanie záložného práva s jeho zánikom. Premlčaním záložné právo nezániká, akurát ho nie je možné v prípade vznesenia námietky premlčania proti vôli povinného subjektu (záložcu) vykonať (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/169/2021 zo dňa 26.10.2022). Ako uvádza aj súdna prax, premlčaním záložného práva a po vznesení námietky premlčania zo strany záložcu

nemá registrácia záložného práva viaznuceho k nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností ďalší zmysel a v konečnom dôsledku len obmedzuje záložcu nakladať s objektom jeho vlastníckeho práva. Keďže ale nedošlo k zániku záložného práva, postúpenie pohľadávky zabezpečenej premlčaným záložným právom nie je neplatným právnym úkonom.

33. Súd teda nezistil neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 5.5.2010 z dôvodov skutočností tvrdených žalobcami ani z iných dôvodov, na ktoré by mal ex offo prihliadať.

34. Ak by súd vychádzal zo skutočností, že dlžníkom zo zmluvy o pôžičke zo dňa 23.10.1998 nebola spoločnosť BVS, spol. s r.o., ale žalobca 1/, opierajúc sa o ním prezentované doklady o úhrade pôžičky, na ktorých je ako platiteľ uvádzaný žalobca 1/, je potrebné vziať do úvahy, že postúpenie pohľadávky bolo žalobcovi 1/ ako dlžníkovi oznámené postupcom listom zo dňa 6.5.2010. Aj keď do konania nebol predložený doklad o zaslaní /doručení oznámenia žalobcovi 1/, je nepochybné, že oznámenie sa dostalo do jeho dispozičnej sféry, pretože predmetné oznámenie predložil súdu samotný žalobca 1/ dňa 29.2.2024, spolu s písomným podaním zo dňa 28.2.2024.

35. K uvedenému súd poukazuje na závery odvolacieho súdu prezentované v rozsudku zo dňa 30.9.2025, vychádzajúce zo súdnej praxe najvyšších súdnych autorít. Z ust. § 524 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že na postúpenie pohľadávky nie je potrebný súhlas dlžníka, avšak v zmysle ust. § 526 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak v konaní namieta dlžník neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, je potrebné zaoberať sa otázkou, či postúpenie pohľadávky bolo dlžníkovi oznámené postupcom alebo či sa dlžník o postúpení pohľadávky dozvedel od postupníka, ktorý mu skutočnosť postúpenia pohľadávky preukázal. Ust. § 526 Občianskeho zákonníka vychádza z charakteru oznámenia postupcu dlžníkovi o tom, že došlo k postúpeniu, ako skutočnosti, na ktorú viaže vznik povinnosti dlžníka plniť postupníkovi. V dôsledku oznámenia o postúpení pohľadávky, ktoré adresuje pôvodný veriteľ (postupca) dlžníkovi, nastáva zmena osoby veriteľa, pričom aj v prípade, ak by z akéhokoľvek dôvodu bola zmluva o postúpení pohľadávky neplatným alebo ničotným právnym úkonom, má plnenie postúpenej pohľadávky dlžníkom novému veriteľovi - postupníkovi účinky splnenia dlhu aj vo vzťahu k postupcovi. Ust. § 526 Občianskeho zákonníka tak chráni dlžníka, ktorý by prípadne plnil svoj záväzok či už postupcovi alebo postupníkovi aj v prípade, ak by táto osoba podľa hmotného práva v čase plnenia nebola veriteľom pohľadávky, napr. pre neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Vo vzťahu medzi postupníkom a dlžníkom preto nemôže byť relevantná otázka, či zmluva o postúpení pohľadávky je alebo nie je platným právnym úkonom za situácie, ak dlžníkovi postúpenie pohľadávky oznámi postupca ako pôvodný veriteľ. V takomto prípade nie je potrebné skutočnosť postúpenia voči dlžníkovi preukazovať zmluvou o postúpení pohľadávky a dlžník spravidla ani nemá možnosť hodnotiť, či zmluva o postúpení pohľadávky je alebo nie je platným právnym úkonom. Ust. § 526 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka viaže zmenu osoby oprávnenej na prijatie plnenia na oznámenie postúpenia pohľadávky postupcom dlžníkovi, pričom nie je podstatné, či v skutočnosti k takémuto postúpeniu došlo platne alebo či vôbec bola zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená.

Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie, to by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/210/2001 z 11.6.2003, R 119/2003).

Zo záverov uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.10.2019 sp. zn. 5Obdo/57/2019 a nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 409/2013 z 11.9.2014 vyplýva, že keď podľa ust. § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že oznámenie postúpenia doterajším veriteľom zbavuje dlžníka práva požadovať predloženie zmluvy o postúpení, dlžník nemá právo ani zisťovať, či vôbec nejaká zmluva bola uzatvorená a nemôže namietat ani nedostatky jej platnosti, ibaže by k postúpeniu pohľadávky došlo v rozpore so zákonom; inak je vo vzťahu k dlžníkovi postúpenie založené len na oznámení veriteľa o tom, že došlo k postúpeniu. Je nerozhodné, či je toto oznámenie kryté aj kauzálnym vzťahom (titulom) medzi postupcom a postupníkom, teda zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorej existencia je relevantná len vo vzťahu postupcu a postupníka, ktorí sa prípadne môžu navzájom voči sebe domáhať vydania bezdôvodného obohatenia.

Pre dlžníka je tak z hľadiska jeho právneho postavenia irelevantné, či k postúpeniu pohľadávky skutočne došlo alebo nie a otázku, či pohľadávka bola alebo nebola skutočne postúpená a či postúpenie je alebo nie je platné, je možné riešiť len v prípadnom spore medzi postupcom a postupníkom. Ak vo

vzťahu k právnemu postaveniu dlžníka nie je na základe oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky relevantné, či došlo alebo nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, tak takáto okolnosť nemôže byť významná ani v súdnom konaní, v ktorom žalobca ako postupník uplatňuje nárok na zaplatenie pohľadávky, ohľadom ktorej pôvodný veriteľ ako postupca notifikoval dlžníka, že táto pohľadávka bola postúpená žalobcovi ako postupníkovi. Preto v súdnom konaní dlžníkovi nepatrí námietka neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky s výnimkou námietok v zmysle ust. § 525 Občianskeho zákonníka, teda s výnimkou námietok, že pohľadávka v zmysle tohto zákonného ustanovenia postúpená vôbec nemohla byť (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.1.2009 sp. zn. 1 Cdo 76/2007, R 46/2009).

36. Posúdiac situáciu v prejednávanom spore podľa uvedenej judikatúry je zrejmé, že zo strany postupcu (žalovaného) došlo voči dlžníkovi (žalobcovi 1/) k relevantnému oznámeniu postúpenia pohľadávky v zmysle zmluvy o postúpení zo dňa 5.5.2010, čo bez ďalšieho t.j. bez možnosti súdu skúmať námietky žalobcov 1/ a 2/ zakladá vecnú legitimitáciu postupníka v súdnom konaní.

37. Pojem vecná legitimitácia sa v civilnom procesnom práve používa pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna zo strán sporu nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitimitácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti (pasívna vecná legitimitácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Aktívna aj pasívna vecná legitimitácia je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2 Cdo 205/2009). Nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitimitácie bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby.

38. Súdna prax je dlhodobo jednotná v závere, že ak má byť v súdnom konaní vyslovená neplatnosť zmluvy, musia byť sporovými stranami všetci účastníci danej zmluvy (právneho úkonu), ktorého neplatnosť sa má vysloviť. Ak týchto účastníkov (ktorí zmluvu uzavreli) niet, majú nimi byť ich právni nástupcovia. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že účastníci právneho úkonu sú nositeľmi práv a povinností vyplývajúcich z hmotného práva, a teda majú vecnú legitimitáciu (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo/122/2002).

39. Obdobné závery sa vzťahujú na konanie o vyslovenie, že z uzavretej zmluvy príp. iného právneho úkonu nevyplývajú žiadne práva a povinnosti. Takýto súdom vyslovený výrok by sa vzťahoval na všetkých účastníkov daného právneho vzťahu (§ 77 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, z čoho vyplýva, že sporovými stranami o takomto návrhu musia byť všetci účastníci právneho úkonu (zmluvy), prípadne ich právni nástupcovia, lebo účinky rozsúdenej veci sa vzťahujú iba na nich (§ 228 ods. 1 CSP). V opačnom prípade musí byť žaloba zamietnutá pre nedostatok vecnej legitimitácie.

40. V danom prípade je stranou sporu žalovaný, ktorý bol účastníkom dotknutého právneho úkonu v roku 1998. Tento ale následne, dňa 5.5.2010 postúpil pohľadávku z predmetného právneho úkonu (zmluvy o pôžičke) na D. A., ktorý sa stal novým veriteľom v danom právnom vzťahu. V dôsledku postúpenia pohľadávky stratil žalovaný svoje hmotnoprávne postavenie vyplývajúce z uvedeného právneho úkonu a prípadné vyhlásenie o neexistencii záväzkov z uvedeného úkonu sa ho netýka, a teda nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Týmto subjektom sa na základe postúpenia pohľadávky stal D. A. a po jeho smrti jeho právni nástupcovia - E. A., M. A. a E. B. E.. Títo ale na základe (jednoznačne opakovane predneseného) návrhu žalobcov 1/ a 2/ nie sú stranami sporu.

41. V podanej žalobe je tak nesprávne označený okruh žalovaných, čo predstavuje nedostatok pasívnej vecnej legitimitácie. Keďže v prejednávanom prípade sporovými stranami nie sú všetci účastníci dotknutého právneho úkonu, resp. ich právni nástupcovia, žaloba musela byť pre nedostatok vecnej legitimitácie zamietnutá.

42. Nakoľko otázka vecnej legitimitácie je otázkou vyplývajúcou z hmotného práva, povinnosťou súdu nie je poučovať žalobcu o tom, že na strane žalovaných neoznačil subjekty, resp. všetky subjekty, ktoré sú nositeľmi hmotnoprávnych povinností a musia byť sporovými stranami. Takýto nedostatok bez ďalšieho vedie k neúspechu žalobcu v spore a k zamietnutiu žaloby.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP, v spojení s § 257 CSP, podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. V danom prípade boli žalobcovia 1/ a 2/ v konaní neúspešní, preto nemajú právo na náhradu trov konania. Plne úspešnému žalovanému vznikol voči neúspešným žalobcom nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Súd však skúmal, či v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by výnimočne odôvodňovali sčasti alebo úplne nepriznanie náhrady trov konania žalovanému.

46. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti pre aplikáciu § 257 CSP zákon nešpecifikuje. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, avšak nejedná sa o automatické pravidlo, ale prvok individualizácie, keď ustanovenie § 257 CSP neslúži primárne ani na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/102/2017 z 31.7.2017). K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, ako aj z aspektov sociálnych. Pri posudzovaní dôvodov súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu a všima si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní.

47. Dňa 30.1.2026 predložili žalobcovia tlačivo pre dokladovanie pomerov strany konania a ďalšie listiny, z ktorých vyplynulo, že žalobca 1/ je starobným dôchodcom s príjmom 476,-eur mesačne. Iný príjem nemá a ani nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Býva v rodinnom dome, v ktorom má právo doživotného bývania. Titulom nákladov spojených s bývaním uhrádza mesačne za vodu sumu 30,-eur, za elektrinu sumu 100,-eur a za kúrenie sumu 300,-eur. Má výdavky na lieky 30,-eur mesačne. Nemá žiadne peniaze v banke, žiadne úspory ani nevlastní hnutelné veci v hodnote nad 750,-eur. Žalobca 1/ vlastní E. B., rok výroby 2004 ako zdravotnú pomôcku, nakoľko je zdravotne ťažko postihnutou osobou. Stará sa o manželku, ktorá je tiež ZŤP, má obmedzený pohyb a bez auta sa nevie nikam dostať. Žalobkyňa 2/ je starobnou dôchodkyňou s mesačným príjmom 301,30 eur, iný príjem nemá. Nemá žiadne peniaze v banke ani žiadne úspory. Nevlastní žiaden hnutelný majetok v hodnote prevyšujúcej 750,-eur.

48. Po posúdení osobných, zárobkových a majetkových pomerov sporových strán, zohľadnení predmetu sporu a postoja sporových strán v konaní, berúc do úvahy, že súdne konanie má viesť k poskytnutiu účinnej a spravodlivej ochrany oprávnených záujmov strán (čl. 2 CSP), súd považoval za zodpovedajúce princípom spravodlivosti uložiť žalobcom 1/ a 2/ povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 50%.

49. Podľa predložených potvrdení sú žalobcovia ťažko zdravotne postihnutými osobami, ktorých jediným príjmom je starobný dôchodok súhrnne cca 776,-eur mesačne. Titulom nákladov na bývanie vynakladajú mesačne sumu 430,-eur. Z ostatku musia zabezpečiť ďalšie základné životné potreby a uhrádzať lieky. Je zrejmé, že vzhľadom na vek a zdravotný stav žalobcov si títo nevedia zvýšiť svoj príjem. Náhrada trov žalovanému nepochybne negatívne zasiahne do sociálnych pomerov žalobcov. Žalovaný je taktiež starobným dôchodcom, avšak jeho príjem je vyšší (podľa lustrácie súdu v Sociálnej poisťovni cca 1.094,-eur mesačne). Aj keď žalobcovia sú v porovnaní so žalovaným vo finančne nepriaznivejšej situácii, je potrebné zohľadniť zodpovednosť žalobcov za vedenie súdneho sporu. Žalobcovia začali súdny spor, v ktorom sa žalovaný bránil, za účelom ktorým si zvolil aj právneho zástupcu. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti nie je možné považovať za spravodlivé, aby trovy konania vynaložené žalovaným za účelom bránenia jeho práv v súdnom konaní neboli neúspešnými žalobcami ani len čiastočne nahradené. Nepriznanie plnej náhrady trov konania žalovanému podľa názoru súdu nezasiahne značne do jeho majetkovej sféry, na strane druhej žalobcom zníži ich úhradovú povinnosť, aby nebolo ohrozené zabezpečovanie ich základných životných potrieb.

50. Vychádzajúc z vyššie uvedených kritérií týkajúcich sa osobného, zdravotného, sociálneho postavenia strán, ako aj postavenia a postoja sporových strán v konaní súd ustálil, že rozumnému

a spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi žalobcami a žalovaným, pokiaľ ide o náhradu trov zodpovedá uloženie žalobcom nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 50%.

51. Rozhodnutie o trovách konania sa vzťahuje na trovy konania pred súdom prvej inštancie i na trovy odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, ods. 3 CSP). Odvolací súd rozsudkom zo dňa 30.9.2025 zrušil sčasti rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie. Ide o jednotné prvoinštančné konanie, ktoré netvorí pri zrušení rozsudku resp. jeho časti odvolacím súdom samostatné celky.

XX. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).